

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова  
МОЗ України

## **КОНЦЕПЦІЯ**

**щодо діяльності і надання освітньої послуги, пов'язаної зі здобуттям вищої освіти, підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Освітній рівень: перший (бакалаврський) вищої освіти

Галузь знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення»

**Спеціальність: І5 «Медсестринство»**

Спеціалізація І5.01 «Медсестринство»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

ВНМУ ім. М. І. Пирогова

Голова вченої ради

професор Вікторія ПЕТРУШЕНКО

(протокол № 7 від 27.02.2025)

# **КОНЦЕПЦІЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ «МЕДСЕСТРИНСТВО»**

Медичні сестри є важливою ланкою у сфері охорони здоров'я, без якої неможливе формування, підтримання, збереження і відновлення здоров'я громадян України. МОЗ відповідно до викликів суспільства було змушене реформувати сестринську справу в Україні.

Медична сестра нової формації має забезпечувати висококваліфікований догляд за хворим на сучасному рівні, володіти основними методами реанімації, екстреної медичної допомоги, досконало знати і застосовувати локальні протоколи, стандарти виконання основних сестринських маніпуляцій і процедур, методи управління і менеджменту, а також приймати самостійні рішення на основі високопрофесійних знань та вмінь здобувачіввищої освіти. Медичний університет забезпечує студентів знаннями, навичками і компетенціями, необхідними для успішної роботи в сфері медсестринства. Це включає в себе як теоретичні, так і практичні аспекти, засновані на сучасних наукових дослідженнях та найкращих практиках. Важливим моментом при цьому може бути вибудована послідовна система рівнів (циклів) освітніх послуг у закладах вищої освіти. Документальною базою концепції є: Конституція України, Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову та науково-технічну діяльність», нормативно-правові акти КМУ, МОЗ, МОН України.

Медсестри грають ключову роль у наданні безпечної та якісної медичної допомоги пацієнтам. Вони відповідають за виконання лікарських приписів, нагляд за станом пацієнтів та вчасну реакцію на побічні реакції та ускладнення. Ця концепція медсестринства в медичному закладі вищої освіти обґрунтовується необхідністю забезпечення безпеки, ефективності та якості медичної допомоги, підтримки пацієнтів та громадського здоров'я, а також підвищення професійних стандартів у галузі охорони здоров'я.

Освітній процес опирається на вимоги стандарту вищої освіти України, перший (бакалаврський) рівень, галузь знань 22 Охорона здоров'я спеціальність

223 «Медсестринство» (Наказ Міністерства освіти і науки України 05.12.2018 р. № 1344).

**Мета концепції** – організація освітнього процесу для створення оптимальних умов підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство», спеціалізацією І5.01 «Медсестринство» шляхом запровадження науково-обґрунтованої та економічно вигідної, професійно-орієнтованої і ефективної моделі навчання в умовах єдиного медичного і соціального простору між закладами вищої освіти та охорони здоров'я, установами соціального, оздоровчого спрямування різних форм власності та відомчого підпорядкування.

**Завдання, виконання яких забезпечить реалізацію мети Концепції.**

## **I. Організаційні заходи**

### **1.1 Кадрове забезпечення**

Проведення лекційних та практичних занять має здійснюватися викладачами ВНМУ ім. М.І. Пирогова (далі Університеті), що мають відповідну кваліфікацію та практичними фахівцями за профілем спеціальності.

**1.2** Здійснювати безперервний професійний розвиток науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку бакалаврів за ОПП «Медсестринство», з урахуванням положень Закону України «Про вищу освіту», «Положення про систему безперервного професійного розвитку медичних та фармацевтичних працівників», Постановою Кабінету Міністрів України від 14 липня 2021 р. № 725. Професорсько-викладацький склад зобов'язаний постійно підвищувати кваліфікацію у різних формах шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти; брати участь у фахових нарадах, семінарах, науково-практичних конференціях, симпозіумах, з'їздах, виставках, у симуляційних тренінгах, майстер-класах, курсах з оволодіння практичними навичками, стажування в клініках інших країн. Залучати науково-педагогічний склад до вивчення іноземної мови (на рівні не нижче B2) з метою підвищення кваліфікації та інтеграції в європейський освітній простір.

**1.3** Комунікувати зі стейкхолдерами з метою врахування їх зауважень та пропозицій (через опитування, анкетування, форуми, виступи) щодо якості підготовки до практичної роботи здобувачів вищої освіти, проведення виробничих практик, матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу та постійного моніторингу ринку праці. Це забезпечить можливості корекції в подальшому освітньої програми з урахуванням вимог часу для досягнення відповідності підготовки фахівців із спеціальністю І5 «Медсестринство», спеціалізацією І5.01 «Медсестринство» до актуальних потреб суспільства і забезпечення їх високої конкурентоспроможності.

**1.4** Сприяти розширенню співпраці ВНМУ ім. М.І. Пирогова з національними та міжнародними науково-освітніми установами, що здійснюють діяльність в сфері охорони здоров'я. Сприяти створенню міжвузівських та міжнародних науково-дослідницьких груп для виконання спільних наукових робіт з фундаментальних та прикладних питань медсестринства, підготовки і видання спільних монографій та підручників, друкованих робіт у вітчизняних та міжнародних виданнях, що індексуються провідними науковими базами.

## **II. Освітні заходи**

**2.1** Розвивати студентоцентроване навчання та викладання, прийняте у ВНМУ, з використанням передових технологій та досягнень освіти, науки та практичних медичних заходів – саме це дозволить орієнтуватися на формування такої моделі навчання, завдяки якій ключові знання, уміння та навички, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти забезпечать його конкурентоздатність на ринку праці, високу здатність до працевлаштування не лише в Україні, а й за кордоном.

**2.2** Забезпечувати об'єктивність оцінювання рівня знань, умінь та навичок здобувачів, моніторинг та удосконалення процесу навчання. Через анкетування здобувачів вищої освіти, викладачів, роботодавців отримувати зворотну інформацію про позитивні сторони та недоліки освітнього процесу. Вибудовувати систему підготовки фахівців за цим профілем в Університеті з урахуванням думки зацікавлених сторін.

**2.3** Поєднання в освітньому процесі ґрунтовної базової підготовки фахівця з набуттям спеціальних фахових навичок відповідно подальших кваліфікаційних робочих посад в умовах роботи мультидисциплінарних медичних команд або в закладах охорони здоров'я, соціальних або оздоровчих установах. Випускники повинні бути нової формації – висококваліфіковані спеціалісти, що можуть приймати рішення в межах своєї компетенції самостійно, використовуючи свої знання та досвід через можливість безпосереднього навчання у висококваліфікованих викладачів.

**2.4** Забезпечення здобувачам першого рівня вищої освіти індивідуальної освітньої траєкторії, можливості отримати вміння в рамках фахових компетенцій та професійного і особистісного розвитку. Спростити особистий шлях реалізації освітнього і наукового потенціалу кожного здобувача вищої освіти з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей, ґрунтуючись на вибіркових компонентах освітньої програми.

**2.5** Розширювати можливості спеціальності в рамках національної та міжнародної академічної мобільності відповідно до рішень Європейського простору вищої освіти. Надавати можливість здобувачам вищої освіти за спеціальністю І5 «Медсестринство», спеціалізацією І5.01 «Медсестринство» на участь у програмах академічної мобільності; визначити форми (навчання за програмами академічної мобільності; наукове стажування тощо) та закріпити принципи академічної мобільності з метою прозорого перезарахування отриманих кредитів на основі Європейської кредитно- трансферної системи (ЄКТС). Через академічну мобільність підвищувати конкурентоспроможність фахівців на ринку праці як вітчизняному, так і міжнародному; підвищувати якість освітніх та прикладних фахових компетентностей відповідно до міжнародних стандартів.

**2.6** Сприяти постійному оновленню та розширенню матеріально-технічної бази для забезпечення можливостей практичної підготовки та широкого впровадження сучасних комунікативних технологій для організації і контролю освітнього процесу.

### **III. Наукові заходи**

**3.1.** Відслідковувати сучасні наукові тенденції для покращення викладання спеціальних знань і практичних навичок, орієнтуючись на найновіші світові досягнення у медсестринстві.

**3.2.** Залучення здобувачів до наукової діяльності через їх входження у наукову спільноту відповідно до професійних інтересів і прихильності та роботі в дослідницьких групах разом із викладацьким складом з наступною публікаційною активністю, включаючи публікації у зарубіжних та вітчизняних виданнях. Ці заходи сприятимуть вихованню у здобувачів вищої освіти культури наукових досліджень на принципах доброчесності, відповідальності, автономності та самоконтролю.

### **IV. Матеріально-фінансові заходи**

**4.1.** Покращення матеріально-технічної бази Університету через залучення бюджетних і позабюджетних коштів, що сприятиме забезпеченню навчального процесу найбільш досконалим навчальним та симуляційним обладнанням.

**4.2.** Фінансування доступу здобувачів освіти та професорсько-викладацького складу до ресурсів міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science, інших наукових баз, забезпечення широкої доступності сучасних наукових інформаційних ресурсів.

**4.3.** У напрямі всебічної інтеграції в національний та міжнародний простір, надання освітніх послуг необхідно фінансово забезпечувати та організаційно підтримувати щорічні стажування науково-педагогічних працівників, які залучені до викладання відповідних дисциплін, у провідних закордонних навчально-наукових установах.

**4.4.** Підвищувати рівень практичної підготовки майбутніх фахівців через широке залучення до освітнього процесу клінічних баз медичних закладів, соціальних та оздоровчих установ міста та області різних форм власності та відомчого підпорядкування, що сприятиме покращенню якості надання профільної допомоги населенню.

### **V. Засоби провадження освітньої діяльності**

Складові підрозділи університету мають належні засоби провадження освітньої діяльності для освітніх та практичних компонентів, необхідних для досягнення передбачених освітньо-професійною програмою програмних результатів навчання (додаток 1).

Кількість навчальних приміщень, тренінгових класів із симуляційним обладнанням, комп'ютерних робочих місць, сертифікованих наукових лабораторій, соціально-побутова інфраструктура відповідає вимогам.

До складу університету входять три власних навчальних корпуси, Науково-дослідний інститут реабілітації осіб з інвалідністю, університетська клініка, навчально-тренінговий та медико-психологічний центри. Клінічними базами університету є потужні багатопрофільні медичні установи, зокрема: КНП «Вінницька обласна клінічна психоневрологічна лікарня ім. акад. О. І. Ющенка Вінницької обласної ради», КНП «Вінницький обласний клінічний медичний

реабілітаційний центр ветеранів війни та радіаційного захисту населення Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька клінічна багатoproфільна лікарня» Вінницької міської ради, КНП «Вінницька обласна клінічна лікарня ім. М. І. Пирогова Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька обласна дитяча клінічна лікарня Вінницької обласної ради», КНП «Вінницька міська клінічна лікарня «Центр матері та дитини», КНП «Вінницький міський пологовий будинок №1», КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1», «Вінницька міська клінічна лікарня №3», КНП «Центр первинної медико-санітарної допомоги №2 м. Вінниці», ТОВ «Центр медичної реабілітації та спортивної медицини», КНП ВОР «Клінічний центр інфекційних хвороб», КНП «Подільський регіональний центр онкології Вінницької обласної ради», Комунальний заклад Вінницький обласний наркологічний диспансер «Соціотерапія», Комунальний заклад «Вінницький обласний протитуберкульозний диспансер №2», КНП «Вінницький обласний клінічний шкірно-венерологічний центр Вінницької обласної ради».

Виконання зазначених завдань можливе за умови неухильного дотримання режиму та вивчення компонентів освітньо-професійної програми у логічній послідовності:

**ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ТА ЇХ  
ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ**

| Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики)                  |
|---------------------------------------------------------------------------------|
| Філософія з основами академічної доброчесності                                  |
| Історія України та української культури                                         |
| Українська мова за професійним спрямуванням                                     |
| Іноземна мова за професійним спрямуванням                                       |
| Основи латинської мови з медичною термінологією                                 |
| Основи медичної та біологічної хімії                                            |
| Анатомія людини                                                                 |
| Фізіологія людини                                                               |
| Основи мікробіології та паразитології                                           |
| Фізичне виховання                                                               |
| Патологія                                                                       |
| Основи фармакології та медичної рецептури                                       |
| Медичне право                                                                   |
| Основи медичної психології. Ментальне здоров'я                                  |
| Медсестринська етика та деонтологія                                             |
| Основи медичної і біологічної фізики. Інформаційні системи та медична апаратура |
| Медична біологія                                                                |
| Основи медсестринства                                                           |
| Обстеження та оцінка стану здоров'я                                             |
| Інтерпретація лабораторних методів обстеження                                   |
| Сучасні методи інструментальної діагностики                                     |
| Організації сестринської практики та інновації в медсестринстві                 |
| Охорона здоров'я і профілактика                                                 |
| Медсестринські аспекти ерготерапії                                              |
| Медсестринство у внутрішній медицині                                            |
| Медсестринство в педіатрії                                                      |
| Медсестринство в хірургії з основами онкології                                  |
| Медсестринство в акушерстві і гінекології                                       |
| Медсестринство в сімейній медицині                                              |
| Анестезіологія та інтенсивна терапія                                            |
| Медсестринство в паліативній та хоспісній медицині                              |
| Медсестринство в оториноларингології                                            |
| Медсестринський догляд за пацієнтами з інвалідністю                             |
| Медсестринство в неврології                                                     |
| Медсестринство у психіатрії і наркології                                        |
| Медсестринство в дерматовенерології                                             |
| Інфекційні хвороби в медсестринстві                                             |

|                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------|
| Основи епідеміології                                                             |
| Медична та соціальна реабілітація                                                |
| Клінічне медсестринство в терапії                                                |
| Клінічне медсестринство в хірургії                                               |
| Клінічне медсестринство в педіатрії                                              |
| Клінічна фармакологія з токсикологією                                            |
| Економіка охорони здоров'я та охорона праці                                      |
| Військово-медична підготовка та медицина невідкладних станів. Тактична медицина. |
| Менеджмент та лідерство в медсестринстві                                         |
| Базова загальновійськова підготовка                                              |
| Виробнича практика з основ медсестринства (2-й курс)                             |
| Виробнича практика за медсестринським процесом (3-й курс)                        |
| Переддипломна практика (4-й курс)                                                |

### Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН 1. Проводити медсестринське суб'єктивне та об'єктивне обстеження різних органів і систем пацієнта та оцінювати отримані дані. (за списком 1). В умовах закладів охорони здоров'я (ЗОЗ) та вдома, шляхом спілкування з пацієнтами різних вікових груп, їхніми родичами чи близькими з оточення хворою дитиною та її батьками, уміти збирати скарги, анамнез захворювання, анамнез життя, алергологічний анамнез, епідеміологічний анамнез, оцінювати анамнестичні дані.

ПРН 2. Проводити медсестринську діагностику: виявляти та оцінювати проблеми пацієнта. В умовах ЗОЗ, удома, передбачуваних обставин, вміти виявляти дійсні проблеми пацієнта, оцінювати їхню першочерговість та встановлювати медсестринський діагноз.

ПРН 3. Планувати медсестринські втручання. В умовах ЗОЗ, удома та за непередбачуваних обставин, вміти скласти план медсестринських втручань для вирішення дійсних та супутніх проблем пацієнтів різного віку.

ПРН 4. Здійснювати контроль за роботою молодшого медичного персоналу та станом інвентарю. В умовах ЗОЗ відповідно до посадових обов'язків, з метою дотримання санітарно-епідемічного режиму, вміти:

- проводити навчання молодшого медперсоналу з питань виконання функціональних обов'язків та охорони праці; контролювати дотримання правил техніки безпеки молодшим медичним персоналом;

- контролювати роботу молодшого медичного персоналу; контролювати виконання правил внутрішнього розпорядку персоналом та пацієнтами; контролювати дотримання заходів санітарно-гігієнічного режиму в палатах та медичних кабінетах.

ПРН 5. Здійснювати медсестринське адміністрування. В умовах ЗОЗ, з метою здійснення організаційних та управлінських компетентностей, вміти:

- приймати управлінські рішення, забезпечувати їх виконання на основі застосування моделей медсестринського керівництва;

- забезпечувати виконання наказів та постанов з питань охорони здоров'я;

- освоїти функціональні обов'язки керівника медсестринських служб;

- знати порядок проведення ліцензування та акредитації лікувально-профілактичних закладів, лабораторій різного профілю, тощо.

ПРН 6. Забезпечувати здоровий мікроклімат в колективі. Використовуючи принципи медсестринської етики та деонтології, правила міжособового спілкування з метою створення сприятливого психологічного мікроклімату, вміти:

- спілкуватися з пацієнтом та членами його сім'ї або наближеного оточення, медичним персоналом;

- вирішувати етичні та деонтологічні проблеми в процесі роботи з пацієнтом та членами його родини; розглядати та аналізувати в колективі професійні помилки; проводити навчання для молодшого та технічного персоналу.

ПРН 7. Брати участь у забезпеченні спостереження за здоровим і перехворілим населенням, реабілітації та диспансерного нагляду. В умовах 303, удома та в громаді, користуючись чинними наказами МОЗ України, з метою формування, збереження та поліпшення стану здоров'я дорослого та дитячого населення, вміти:

- вести облік диспансерних груп населення;
- робити розрахунок та аналіз статистичних показників ефективності диспансеризації;
- проводити роз'яснювальну роботу серед пацієнтів різних диспансерних груп;
- вести облік груп здоров'я;
- розраховувати та оцінювати окремі показники та показники комплексної дії мікроклімату на організм людини;
- визначати етапи медико-соціальної реабілітації пацієнта, завдання для кожного етапу;
- складати комплекс реабілітаційних заходів залежно від і профілю, перебігу, періоду захворювання чи травми;
- проводити перепис дитячого населення.

ПРН 8. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 2) з метою забезпечення санітарно протиепідемічного режиму.

ПРН 9. Належно виконувати медичні маніпуляції (за списком 3) з метою забезпечення особистої гігієни пацієнта.

ПРН 10. Виконувати найпростіші методи фізіотерапії (за списком 6).

ПРН 11. Координувати дії за допомогою поєднання декількох навичок для забезпечення харчування пацієнта (за списком 4).

ПРН 12. Належно виконувати медичні маніпуляції з метою проведення заходів щодо стабілізації функціонального стану організму.

ПРН 13. Виписувати, зберігати та застосовувати фармакологічні засоби (за списком 7).

ПРН 14. Вміти підготувати пацієнта, здійснити забір і скерування біологічного матеріалу на лабораторне та інструментальне дослідження (за списком 8).

ПРН 15. Надавати екстрену долікарську медичну допомогу на підставі діагнозу невідкладного стану (за списком 9).

ПРН 16. Здатність до точності при здійсненні взаємозалежних медсестринських функцій (за списком 10).

ПРН 17. Планувати і проводити профілактичні та протиепідемічні заходи щодо інфекційних хвороб (за списком 11).

ПРН 18. Організовувати та проводити навчання пацієнтів та членів їхніх родин з медичних питань.

ПРН 19. Проводити медико-гігієнічну пропаганду.

ПРН 20. Належно вести відповідну медичну документацію.